

ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΩΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Τι διηγείται στα γραμμάτα της μιὰ Κυρία τῆς Αὔλης. Τὸ ἐπίσδιό της Ἀμαλία καὶ τὸ Γρίβα. Μιά συγκινητικὴ σκηνὴ στὸ Παλάτι. Τὰ ταξείδια τῶν Βασιλέων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Στὸ Ναυπλιον. Σκηνὲς στὰ χωρὶα κατὰ τὴ διάβασι τους. Ὅπου ἐμφανίζεται καὶ ὁ ἀπαρκαίτητος δάσκαλος μετὴ τὴν προσφώνησιν του. Μιά ξεκαρδιστικὴ σκηνὴ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ Πηνελόπη Λιδωρίκη ἦταν Κυρία τῆς τιμῆς κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς πρώτης μας Δυναστείας. Ἐξῆντη γυναικί, ἀρχόντισσα ἐκτάκτως μορφωμένη, ἔπαιξε σπουδαίον ὄλον στὴ ζωὴ τῆς βασιλισσας Ἀμαλίας, τὴν ὅποιαν παρεκολούθησε στὶς ταξιδιωτικὰς τῆς ἐκδρομὰς, ὡς ἐμπιστευμένη τῆς φίλης, φοροῦντας μὲ καμάρι, ὅπως καὶ ἡ Βασιλισσα, τὸ ἔθνωζ φορεῖα. Ἀπὸ γραμμάτα τῆς Πηνελόπης Λιδωρίκη σὲ μιὰ συγγενῆ τῆς, μαθαίνομεν περιεργα καὶ ἀγνωστα ἐπισόδια τῆς Ἀμαλίας. Δημοσιεύομε ἐδῶ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, ἀπολοιοῦντες τὴν ὑπερβαρβεύουσα τῆς ἐπιστολογράφου.

«Ὁ ἔφιππο περιπάτοί μου — ἔγραφε ἡ Κυρία τῆς Τιμῆς — ἐξακολουθοῦν ταχτικά καὶ μὲ ὑπερβάλλοντα ζῆλον. Οἱ γέροντες ἔπαυσται εἶνε κατονομαζόμενοι ἀπὸ τοὺς περιπάτους αὐτοῦς, καὶ δὲν παύουν νὰ ῥιζώνουν στὴ Βασιλίαν τὰ εἰρωνικά τους βέλγη, καὶ μὲ κακὰ κέβρια. Ὁ γέρον Καρτάσος, βελεξέυοντας, λέει : — «Τὶ κακὰ γράμματα εἶνε τοῦτα. Μεγαλειοτάτη, νὰ γίνουσε Ταταραῖο γραιματοκομιστὰδες».

Ὁ Βαλτινὸς αὐτὰ παραπονίεται, ὅτι ὁ καθήμενός μας περιπατὸς ζητάει πολλὰς ὄρες καὶ τὰ παιδιά του μαλλώνουν καὶ δένουν κατὰ τὴν ἄνωσιν του. Ζητεῖ λοιπὸν τὴν ἄδεια νὰ μὴν ἀκολουθῇ τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα. (Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Βαλτινός... δὲν εἶχε παιδιά.)

Ὁ Γαρδικιώτης λέει ὅτι ὁ μοιραζὸς τῆς Χοροφύλακας ἔκανε ἀναφορά ἐναντίον τῆς Βασιλισσας, γιὰ τὴν τσαζίζουσα τ' ἄλλα τῶν χοροφύλακων ποὺ συνοδεύουν καθε μέρη τῆς Μεγαλειότητός του. Ὁ Μοιραζὸς τέλος μὲ τὴν ἀγέωρξιν καὶ μεγαλοπρεπῆ συμπεριφορὰ του, λέει :

— «Ἡ Ἀρατίνα μου, Μεγαλειοτάτη, θέλει σοῦνε καὶ καλὰ νὰ πῆ καβάλλα, ἀν ἐπιτρέψῃ ἡ Μεγαλειότης σας νὰ πάω μερικὰ μαθήματα ἱππενικῆς ἀπὸ τὸν ἀρχιμπατοκὸμό σας».

(Σημειωτέον, ὅτι ἡ γυναικία τοῦ Μοιραζοῦ, ποὺ τὴν ἔλεγε Ἀροαπύνα, γιὰ τὴν ἦταν ποῦν μελαζουκὴ, ἔχει παιὰ γερὰσει καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς).

Ὁ γέρον-ναύαρχος Σαγίνης, μὲ ἀφέλεια τάχα, λέει κα' αὐτός :

— «Ἐγὼ ἔξωφ, Βασιλισσά μου, ὅτι ἡ καλὴς νοικοκυράδες κάθονται στὸ σπίτι τους, καὶ μόνον τὴν Κυριακὴ πένε στὴν ἐκκλησίαν».

Ἡ Βασιλισσα Ἀμαλία κατὰ τὸ 1837 (Χαλκογραφία τῆς ἐποχῆς)

Στὰ 1850 συνέβη καὶ τὸ παρακάτω ὄρωατο ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖο ἐπίσης περιγράφει ἡ κυρία Λιδωρίκη στὶς ἐπιστολὰς τῆς.

Ἡ Ἀμαλία ἔδωκε τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη σὲ περιπάτο ἔφιππο, συνοδευομένη ἀπὸ δύο ἰπασπιστάς, ἕνα διαγγελέα, τὴν Κυρία τῆς Τιμῆς, τὸ Γερμανὸ διευθυντὴ τῶν βασιλικῶν σταθμῶν καὶ δύο σταυλίτες. Τῆ βασιλικῆ συνοδείᾳ παρεκολούθησαν, γιὰ τὸ φόβον τῶν ληστών, καὶ τέσσαρες χοροφύλακες ἀπὸ κέποι ἀπόστασι.

Ἡ Βασιλισσα ὅμως, κατὰ τὴν ἀπουσία τοῦ Βασιλέως στὴν Ἐνῶσιον, εἶχε δύοσι ἐντολὰ νὰ λείνων ἀπὸ τέσσαρες αὐτοῦ χοροφύλα-

κας... Μὰ μιὰ μέρα, ἐνὸς ἐπιγίγναντο στὸν Ἐλαιῶνα, ἡ Ἀμαλία διέβρινε ἔξαφνα τοὺς χοροφύλακας νὰ παρεκολούθησιν ἀπὸ μαζοῦ τὴ συνοδεία. Θύμισος γιὰ τὴν παράβασιν τῆς ἐντολῆς τῆς καὶ μὲ παιδιὰτο πείσμα, εἶπε :

— «Ἄ! Θέλωιν λοιπὸν νὰ μὲ φυλάξουν! Ἄς ἔθωβον!».

Καὶ πρὶν τοὺς δύοσι καροῦ νὰ τὴν πλησιάσουν, ἐξέντησε δονατὰ τὸ ἄλογό τῆς καὶ μῆρες σὺν ἀστυχίᾳ στὸν Ἐλαιῶνα, ποὺ ἐνώριζε ἕνα-ἕνα τὸ μονοπάτι του. Οἱ χοροφύλακες, μὴ ἀντιληφθέντες στὴν ἀρχὴ τὴ γοήτωρ αὐτῆς ἔξαφναί τῆς βασιλικῆς συνοδείας, ἄρχισαν νὰ τρέχουν μὲ καλῆσμο ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς, παύοντες τὸ δρόμο ποὺ πῆγανε στὸν Πύργο τῆς Βασιλίτσας.

Ἡ Ἀμαλία, σοστή ἀμαζών, ἀφοῦ πέρασε μὲ διάφορες βόλτες τὸν Ἐλαιῶνα, ἐστράφη πρὸς τὸ Λικαδιττὸ, ἀνεδοκατέβηκε τὰ γύρω ἱφώματα, καὶ ἔπειτα πῆρε στὴν

ὁδὸν Κηφισοῦς. Ἐταί ἔβησε νοοίτερα ἀπὸ τὴν ὀριζομένη θύρα στὸ Παλάτι, καὶ πρὸς τὴ συνιθιὰ τῆς, μῆρες ἀπὸ τὴν πινυλ πόρτα τῆς αὐτῆς, καὶ ἔπεξερε, ἀφῆνοντας ποῦν μαζοῦ τοὺς ἰπασπιστάς τῆς ποὺ τὴν παρεκολούθησαν λαχανιάζοντες. Μόνον ὁ Διαγγελέας καὶ ἡ Λιδωρίκη ἔβησαν σφεδρὸν συγχρόνως μὲ τὴ Βασιλίαν, ἐγκαρδιστικόμενοι γιὰ τὸ φρονητιώδη αὐτὸ ἔφιππο περιπάτο τῆς.

Στὸ μεταξὺ, οἱ τέσσαρες χοροφύλακες ποὺ εἶχαν γάσει τὰ ἴχνη τῆς Ἀμαλίας, ἀφοῦ ἐβησαν καὶ μὲ ἀγωνία ὄλο τὸ δάσος καὶ τὰ ὀλόγωνα, ἐβῆσαν στὸ Μοιραζοῦ τοὺς καταδιωχόμενοι καὶ σοβαρὰ τοῦ ἀνηγγελεῖαν, ὅτι εἰ Βασίλισσα γὰ ἀθήνησε». Ταραγμένος ὁ Μοιραζοῦ, τρέχει στ' Ἀνακτορα. Ὁ αὐλόαρχος Γρίβας Γαρδικιώτης, βλέποντας τὴν ἐντροπιὴν ὅμν τοῦ Μοιραζοῦ, τὸν ρωτᾷ τί συμβαίνει.

Ὁ Μοιραζοῦ, συμπιέοντας τὰ χέρι μὲ ἀπελπισία, ἀναφῆει :

— Ἀνοσχία μας! Ἡ Βασιλισσα ἐγάθη!

— Ἀλλά, φίλε μου, ἀπαντὰ ὁ Γρίβας γαιογιόνητας, δὲν ἀκούς τὰ τῶματα; Ἡ Βασιλισσα ἀνοσχίει ἀπὸ τὸν περιπάτο τῆς!

— Δόξα νάχη ὁ Θεός! ἀπάντησε ὁ Μοιραζοῦ, μὲ ἀνακούφισιν καὶ πέφτοντας σ' ἕνα κάθισμα, διηγεῖται τὸν ἀνάλαρχον τὰ ὅσα εἶχαν συμβεῖ.

Ὁ Γρίβας, στὴν περιστάσιν αὐτῆ ἐκράτησε διη τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἱπποκόου χαρακτῆρος του καὶ δεῖξει τὴν ἀφοσίωσιν ποὺ ὄφειλε στὴ Βασιλείαν καὶ στὸ καθῆκον του. Γιὰ τὸν ὅταν ἡ Βασιλισσα (ποὺ ἔξακουσθὸν τότε καὶ ὀλόαρχον τῆ βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀφοῦ ὁ Ὅθων ἀπονείαζε στὴν ἐδωρήτη), ἀντίκρισε τὸν ἀνάλαρχον, τὸν ἐπέκλησε μὲ ὀργὴ λέγοντας ἐπὶ δὲν ἔξετελέσθησαν ἡ διαταγὴς τῆς : — Τὸ πρῶτον πράγμα, κύριε Γρίβα, ποὺ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐδῶ μέσα, εἶνε ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ἰταχία».

Ὁ Γρίβας ἀπήντησε : — Ἡ Μεγαλειότης σου ἐσκαῖες τὸ καθῆκον σου, νὰ θυμώσης καὶ νὰ μὲ μαλλῶσης, ἀλλὰ καὶ γὰ ἕκαστον τὸ δικὸ μου. Ὁ Βασιλεὺς μᾶς ἄρρησε ἐδῶ ἄλους, μέσα σ' αὐτὸ τὸ Παλάτι, μ' ἄλα τ' ἀνάθα,

